

KAISA PAASTO

ANNI

KAVERINKESYTTÄJÄ

SUOLAISILLA
VESILLÄ

KUVITUS:
MARI AHOKOIVU

TAMMI

ANNI KAVERINKESYTTÄJÄ
SUOLAISILLA VESILLÄ

OMISTETTU KAIKILLE KEKSELIÄILLE KESÄTYYPEILLE

WSOY:n kirjallisuussäätiö on tukenut teoksen kirjoitustyötä.

Teksti © Kaisa Paasto 2022

Kuvitus © Mari Ahokoivu 2022

Teoskokonaisuus © Tekijät ja Tammi 2022

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-4436-5

KAISA PAASTO

ANNI

KAVERINKESYTTÄJÄ

SUOLAISILLA VESILLÄ

KUVITTANUT
MARI AHOKOIVU

TAMMI
HELSINKI

LUKU 1.

JOSSA HORIZONTISSA SIINTÄÄ SERKKUKESÄ

Annin kasvoille räiskähti suolavettä. Hän nuolaisi huul-
taan ja suki tuulessa pörröttyviä hiuksiaan taakse.

Oli kesäkuun loppu, ja Anni oli perheensä kanssa
veneessä matkalla saarella asuvien serkkujen luokse.

Hän katseli merta, jossa aaltojen vaahtopäät muodos-
tivat ensin valkean kolmion ja rikkoutuivat sitten hie-
nosti pärskähtäen.

– Katso, Akseli! Delfinejä!

Akseli jatkoi puheluaan kiinnittämättä häneen mitään
huomiota. Anni yritti uudestaan:

– Ja tuolla! Pelikaani!

Akseli vilkaisi lokkia, jota pikkusisko osoitti, ja pyö-
ritti silmiään.

– Ei paljon kiinnostaa, vai? Anni mutisi happamasti.

Akseli osoitti sormellaan kännykkäänsä ja suhisi:

– Huomaatko, että olen puhelimessa?

– Sinä olet aina puhelimessa, Anni sanoi.

Akseli käänsi Annille selkensä.

Anni huokaisi. Sen jälkeen, kun Akseli oli alkanut seurustella Moonan kanssa, hänestä oli aina vain vähemmän seuraa. Se ei luvannut hyvää. He olisivat saarella koko viikon, eikä siellä olisi muita tuttuja kuin oma perhe ja serkkujen perhe.

Annin isä oli lapsena käynyt paljon Siipisaarella. Siellä oli hänen mummolansa. Isän isovanhemmilla oli saarella lammastila, jota isän veli Markku nykyään piti vaimonsa Mirjan kanssa. Heillä oli yksi lapsi, Annin ikäinen Niko-poika.

Annin silmät olivat edelleen kiinnitettyinä lokkiin. Se lensi kohti toista lokkia, jonka nokasta roikkui kala, ja nappasi saaliin suoraan sen suusta. Ryöstö kirkkaassa päivänvalossa.

– Höh, ei tarvitse olla kenkku, Anni huusi gangsterilokille. Saaliinsa menettänyt lokki kirkkaisi ilmoille tuohutumuksensa. Se lysähti veneen kattorakenteille miettimään elämän epäreiluutta.

Anni oli itsekin hiukan allapäin, sillä Vaappu oli jätetty kotiin naapurin Kauko Mansteenin hoivaan. Vaappu ja Mansteeni olivat hyvät kaverit, joten minipossulla ei olisi mitään hätää.

Itsestään Anni ei ollut niinkään varma. Ei ollut hyvä juttu, että ei voisi upottaa kasvoja Vaapun karheaan niskaan, jos sattuisi tulemaan kurja olo.

Anni meni äidin ja isän luokse. Nämä seisoivat kaiheen vieressä hiukset hulmuten. No, äidin hiukset hulmusivat. Isän kasvot loistivat muuten vain innosta, kun

hän katseli kaukana pilkottavaa saarta.

– Saarella on kuulkaa vietetty minun lapsuuteni parhaat hetket, hän selitti täpinöissään.

– Hmm, Annin äiti sanoi. – Minun mummolani eivät olleet lähelläkään mitään vesistöä. Minä olen silkka maakrapu.

– Lapsuuden serkkukesät, isä huokaisi haaveellisesti.

– Mikä niissä oli niin mahtavaa? Anni kysyi uteliaana.

– Hyppelyä hyppytornista. Piilosta rantavalleilla. Meillä oli tapana ottaa pitkä heinä ja pistellä se täyteen ahomansikoita.

Isä elehti siihen tapaan kuin olisi pidellyt kädessään varrastikkua.

– Ehkä ei kannata herättää liian suuria odotuksia, äiti arveli. – Nykylapset ovat tottuneet erilaisiin virikkeisiin. Voi olla, ettei mansikka tikussa ole niin kova juttu kuin sinun lapsuudessasi.

– Höpsis, Anni sanoi iloisesti. – Kuulostaa just mahtavalta. Serkkukesä.

– Eikä siellä ole kuin yksi serkku odottamassa, äiti jatkoi. – Ette ole nähneet toisianne moneen vuoteen, kun heidän perheensä ei juuri lähde pois saarelta. Viimeksi taidettiin viettää joulua yhdessä, olisiko ollut kolme vuotta sitten?

Anni muisteli, että Niko oli kyllä silloin ihan hauskaa seuraa.

– Teillä oli se pitkä legoleikki, isä muistutti. – Ehkä voitte viritellä sitä uudestaan.

Oli Annin vuoro pyöritellä silmiään. Hän ei pahemmin leikkinyt legoilla nykyään.

– Taitaa olla aika valmistautua nousemaan laivasta, äiti sanoi. – Tuossa se saari on. Siipisaari.

Anni kiinnitti katseensa lähestyvään saareen. Ehkä horisontissa pilkotti kultainen serkkukesä. Täynnä veden liplatusta, lокkien kirkaisuja ja paistuvia lettuja. Hän saattoi melkein haistaa ensimmäiset letut.

Tai ei sentään, ilma haisi vain levältä ja silakoilta.

LUKU 2.

JOSSA ON AAVEMAISTA JA ELETÄÄN SIIVELLÄ

Vene pututti pehmeästi kiinni laituriin. Nuori tyttö, joka oli tarkistanut heidän lippunsa matkan alussa, hyppäsi laiturille. Hän kerä samalla käsivarreltaan auki köyden, jonka hän sitoi kiinni laiturista töröttävään pylvääseen.

Akseli näki Annin jännittyneen ilmeen ja työnsi lopultakin kännykkänsä taskuun. Hän iski Annille silmää.

– Serkku on vähän niin kuin kaveri, joka ei pääse kar-
kuun, hän kuiskasi Annille.

Se oli niin höpsösti sanottu, että virnistys väreili vielä Annin kasvoilla, kun hän hyppäsi laiturille.

Niko-serkku ja Markku-setä seisoivat maalla odot-
tamassa, että perhe ehtisi heidän luokseen. Annin äiti ja
isä nostelivat matkatavarat laiturille.

– Tervetuloa Siipisaareen, Markku-setä lausui juhla-
lisesti.

Anni aikoi sanoa jotakin Nikolle, mutta poika lähti
juuri juoksemaan koko seurueen ympäri.

Jostakin ihmeen syystä kaikki aikuiset kättelivät toisiaan. Sitten heitä alkoi naurattaa, ja Markku-setä teki Annin isälle halauksenpuolikkaan.

– Mitä velipoika? Eiköhän laiteta tavarat maitokärriin, setä kehotti.

Heillä oli tosiaan mukanaan vanha kärri, jossa oli kaksi rengasta ja vetoaisa.

– Kävelläänkö me teille? Anni kysyi hämmästyneenä.
– Joo, et taida muistaakaan, että tämä on melko pieni saari, Markku-setä kertoi.

– Pieni ja tylsä, Niko tuhahti. Hän hölkkäsi juuri toista kertaa heidän viiden hengen seurueensa ympäri. Päästyään jälleen Annin kohdalle hän loikkasi yhtäkkiä maitokärryn yli.

Anni hätkähti. Kärryllä oleva kasa oli melko korkea, mutta Niko selvisi hypystä komeasti.

– Ei täällä tylsää ole, varsinkaan kesällä, Annin isä sanoi. – Minulla on ihan mahtavat muistot kesistä täällä. Uimahyppyjä hyppytornista...

– Jaa, hyppytorni on valitettavasti purettu, Markku-setä sanoi. – Se todettiin aikamoiseksi turvallisuusrisikiksi.

– Voi kurjuus, Annin isä huokasi. – Minä olin ajatellut, että lopultakin selvittäisin sen hypyn viidestä metristä.

Anni ei osannut kuvitella isän hyppäävän mistään mihinkään. Isä oli tainnut unohtaa, että hän oli nykyään keski-ikäinen mies, jolla oli jalat tiukasti maan pinnassa.

Saari näytti idylliseltä. Rannan lähellä oli punaisia puutönöjä, ja niiden ulkopuolella roikkui kuivumaan ripustettuja kalaverkkoja. Erilaisia laitureita pisti esiin rantaviivasta, ja niiden väleissä ranta oli täynnä pilkullisia pikkukiviä.

Anni pysähtyi nähdessään rannassa hanhen, jonka perässä töpötti kokonainen lauma vaaleanharmaita ja pörröisiä poikasia. Tästä tulisi ensimmäinen kuvapäivitys Riialle!

Anni avasi kännykkänsä kameran ja kyykistyi tarkentamaan. Hän kirjoitti mielessään saatetta Riialle lähtevään kuvaan. ”Kuusitoista räpylää eikä yhtään uimahousuja!”

Hanhiemo katsoi häntä tarkasti ja kallisteli päätään.

– Ei hätää, Anni rauhoitteli sitä. – Pieni muotokuva vain sinusta ja poikasis...

– KRAAH! Niko karjaisi ja juoksi Annin ohitse kädet levällään, suoraan kohti hanhia.

– Mitä vitsiä! Anni huusi.

Hän pyllähti säikähdyksestä maahan ja joutui keräilemään itseään pystyyn puolukanvarpujen seasta.

Hanhnet olivat rynnänneet veteen ja juoksivat pitkin vedenpintaa pienet räpylät vispaten kuin ompelukoneen neula.

– Aika arkajalkoja, Niko kommentoi ja nauroi. Sitten hän pujotteli puiden lomitse takaisin muiden luokse.

Anni sadatteli mielessään. Hän oli muistellut Nikon olleen viime tapaamisella ihan kiva. Nyt serkku käyttäytyi kuin pyörremyrsky, joka on syönyt liikaa sokeria.

He jatkoivat kävelemistä vielä kapeampaa polkua pitkin. Anni ei voinut mitään sille, että näkymät saivat hänet taas innostumaan. Tässä kesäreissussa oli potentiaalia!

– Vähän niin kuin oltaisiin jossakin leirillä, Anni sanoi Akselille. – Illalla istutaan nuotiolla, paistetaan vaahtokarkkeja ja kerrotaan kummitustarinoita.

– Ei täällä sentään leiriolosuhteet ole, Markku-setä korjasi. – Sanoisin, että enemmänkin maatilamatkailua kaikilla mukavuuksilla.

– Aa än än ii, Niko kuiskasi Annin vieressä.

Anni hätkähti. Hän aikoi kysyä, mitä Niko höpisi, mutta tämä oli jo vilistänyt kauemmaksi.

– Muistatko sen herkun, jossa otetaan kaksi suola-keksiä ja sulatetaan niiden väliin vaahtokarkki ja suklaapala? hän kysyi Akselilta.

– Aa än än ii, Niko kuiskasi taas, tällä kertaa Annin toiselta puolelta.

Nyt Anni tajusi, mitä hän sanoi. A-N-N-I.

– Mikä tuo juttu on? Miksi sä tavaitet mun nimeä? hän kysyi ärtyneenä.

– Tiedäthän sen jutun, että joskus aaveita voi vahingossa kutsua paikalle, jos toistelee niiden nimeä? Niko kysyi.

Anni rypisti otsaansa. Eikö serkun kanssa voinut jutella mitään normaalia?

– No en tiedä. Miten niin? En minä ole aave, jos et sattunut huomaamaan.

– Et olekaan. Mutta meillä on täällä saarella aave, jolla on sama nimi kuin sinulla, Niko sanoi pahaenteisellä äänellä. – En halua kutsua häntä vahingossa paikalle. Ei millään pahalla.

Niko kumarteli hiukan joka suuntaan.

– Ei ole missään tapauksessa tarkoitus loukata, hän sanoi, ilmeisesti kuvitellulle aaveelle.

– Ai Anni-niminen aave? Anni kysyi kulmiaan rypistään.

Niko nosti sormen huulilleen ja kuiskasi:

– Niin. Pyykkäri-Anni. Me ei haluta tavata sitä, usko pois.

Anni veti syvään henkeä. Niko oli liian raivostuttava. Kauanko heidän taas olikaan tarkoitus olla saarella?

– Minä voin vetää kärryä, Niko ehdotti herttaisesti Annin äidille. Tämä suostui mielellään, sillä serkkujen talo näkyi olevan pienen kukkulan laella. Anni huomasi risteyksessä katukyltin.

– Ylämäentie, Anni luki ääneen Akselille. – Aika jännää. Onko sen nimi toisesta suunnasta tultuna Alamäentie?

Akseli nauroi.

Niko oli vetämässä maitokärryä ylämäkeen, mutta nyt hän pysähtyi puuskuttamaan.

– Sun vuoro vetää, hän huikkasi Annille ja päästi irti kärrystä. Hän ei katsonut ollenkaan, ehtikö Anni ottaa kärryn kiinni. Ei ehtinyt. Kärry vieri Annin ohi kovaa vauhtia ja päätyi pöpelikköön.

Annin äiti ja isä olivat edellä harppomassa mäkeä ylös, mutta kolina sai heidät katsomaan taakseen.

– Miten se kärry tuonne joutui? Annin isä kysyi.

– Siellä on kaikki meidän tavarat.

– Se pääsi Annilta karkuun, Niko sanoi avuliaasti.

– Oijoi, äiti sanoi ennen kuin Anni ehti protestoida Nikon versiota tapahtumista. – Käväise hakemassa se mukaan, Anni. Ollaan melkein talolla.

Anni meni itseksensä jupisten hakemaan painavan kärryn ja kipitti sitten muiden perään.

– Akseli voi nukkua toisessa piha-aitassa, Markku-setä sanoi äidille ja isälle. – Haluaisikohan Anni nukkua toisessa?

– Ei se varmaan uskalla, Niko sanoi raivostuttavasti.

– Minä voin nukkua siellä, ja Anni voi nukkua minun huoneessa.

Anni kiskoi kärryä perässään kuin pieni puhiseva veturi.

– Tietenkin uskallan! hän huusi muiden selille.

– Minä nukun aitassa. Kiitos, Markku-setä!

Anni mietti kyllä vähän, olisiko hänen pitänyt edes katsoa sitä aittaa, ennen kuin teki päätöksensä.

LUKU 3,

JOSSA ALKAA AARTEENETSINTÄ

Aitta oli ihana. Sen ikkunaverhoissa oli mansikkakuvioita, ja puiseen sänkyyn oli sijattu kirkkaan oranssit kukalliset lakanat. Huoneessa oli myös suloinen siniharmaa peilipöytä. Yhtä seinää peitti hyllykkö, joka oli täynnä kaikenlaista tavaraa: säilytyspurkkeja, kumisaappaita, sadeviittoja ja marjapoimureita.

– Juu, täällä on kiva nukkua, Anni sanoi.

– Akseli nukkuu tuossa seuraavassa aittahuoneessa, äiti sanoi. – Heti seinän takana.

– Voidaan koputella seinään tervehdyksiä, Akseli sanoi Annille.

Se kuulosti hauskalta. Sitä paitsi aitassa olisi varmaan ihanan viileää nukkua. Anni odotti sitä jo innolla. Ehkä.

Aittarakennuksen päässä oli vielä kolmas ovi.

– Nukkuuko tuollakin joku? Anni kysyi.

– Ei, Mirja-täti sanoi ja nojautui eteenpäin. Luotamukselliseen sävyyn hän lisäsi: – Se on karttahuone.

- Onko teillä oma huone kartoille? Anni ihmetteli.
- Ei aina, Mirja-täti sanoi samalla dramaattisella äänellä. – Muun osan vuodesta se palvelee puuliiterinä. Vain kesällä siitä tulee karttahuone. Aartenetsintää varten!

– Oooh, Anni henkäisi. – Mitä aarteensintää?

Täti ja setä selittivät, että saarella oli jokakesäinen perinne, aarteensintä. Siihen osallistuivat melkein kaikki saarella asuvat ihmiset.

– Kaikki, joissa henki pihisee, Niko mutisi.

Anni mulkaksi häntä. Hän esitti seuraavan kysymyksen nopeasti, ettei Niko ehtisi taas viritellä sitä kummitusjuttua.

– Mitä siinä tehdään?

– Jokainen piilottaa yhden aarteen – sillä tavalla kaikki saavat osallistua etsimiseen eikä kenenkään tarvitse toimia vain järjestäjänä. Minä näytän, miten aarre tehdään. Tulkaahan perässä.

He kaikki menivät sisään aittarakennuksen kolmannelta ovesta. Pieni puuliiteri tulikin täpötäyteen seitsemästä ihmisestä.

Puuliiterin seiniä peittivät halkopinot, ja valoa tuli vain pienestä ikkunasta huoneen sivulla. Sen luomassa valokeilassa leijaili puupölyä, mikä antoi huoneelle kutkuttavan jännittävän tunnelman.

Keskelle puulastujen peittämää lattiaa oli asetettu pieni pöytä, jolle oli levitetty iso saaren kartta. Sen vieressä oli muovisia pakasterasioita, muistilehtiö ja kyniä.

– Kun olet päättänyt, mihin haluat piilottaa oman aarteesi, Mirja-täti selitti, – otat tästä paperia ja kynän. Kirjoitat paperiin yhden sanan, ihan minkä tahansa kiintoisan sanan, joka tulee mieleen. Sitten laitat sen pakasterasiaan. Ne ovat tiiviitä ja muovisia, joten paperi ei pääse kastumaan sateessakaan. Sitten merkitset vielä

karttaan paikan, johon suunnilleen piilotat aarteen eli sen pakasterasian. Toki sen kannattaa olla siinä paikassa piilossa vaikka puunkolossa, jotta sitä joutuu hiukan etsiskelemään.

Annin silmät loistivat. Tämä oli ehkä hauskin aarteenetsintä, josta hän oli koskaan kuullut.

– Kaikki osallistujat piilottavat oman aarresanansa ennen lauantaita, jolloin aarteenetsintä huipentuu merirosvojuhliin. Ei siis kannata häkeltyä, jos pihan poikki marssii outoa porukkaa, Markku-setä naureskeli.

AARTEENETSINTÄÄ, SUOLAISIA
AALTOJA JA SÄRMIKKÄITÄ
SERKKUJA.

MAUSTEENA EHKÄ KUMMITUS TAI PARI!
SIINÄ AINEKSET KAIKKIEN AIKOJEN SERKKUKESÄÄN.

TODENTUNTUISEN ANNI KAVERINKESYTTÄJÄ -SARJAN
KOLMANNESSA OSASSA VIETETÄÄN KESÄÄ SAARISTOSSA.
MUTTA KAVAN ODOTETTU LOMA NIKO-SERKUN LUONA EI
OLEKAAN AIVAN SITÄ MITÄ ANNI LUULI...

NIKO VÄITTÄÄ, ETTÄ SAARELLA KUMMITTELEVA PYYKKÄRI-
ANNIN HAAMU OLISI ERITYISEN KIINNOSTUNUT KAIMASTAAN.
ANNI EI TIETENKÄÄN USKO AAVEISIIN, MUTTA KUN TODISTEITA
KASAUTUU, ON VAIKEA PYSYÄ TYNYNÄ. KUOHUJA TIEDOSSA!

LUE MYÖS:

ANNI KAVERINKESYTTÄJÄ (2020)

ANNI KAVERINKESYTTÄJÄ PUNAISELLA MATOLLA (2021)

